

NEWS

Vēstule visiem, kam tehnika ir ikdienā

Kas mākslīgajam intelektam ikdienā patiesībā jāveic

2026. gada 1. jūlijs, Tobias Engl

Mēs izstrādājam ekrāniem. Precīzāk, programmatūru aiz tiem, kas no ekrāna izveido līdzdomātāju. Viesnīcās, klīnikās, uzgaidāmajās telpās, veikalos un ikvienam, kam tas var noderēt. Pēdējos mēnešos mēs bieži esam filozofējuši par visu, ko mākslīgais intelekts spēs. Šodien mēs jums rakstām, kas tam, mūsu prātā, patiesībā būtu jādara.

Tam būtu jādāvina laiks, ne jāzog. Mājām, procedūru kabinetam, viesnīcas vestibilam katram ir savs ritms. Kas tos visus vieno, ir klusa vēlme, kas reti tiek izteikta - lai tehnika fonā domā līdzī, nevis spraucas priekšplānā. Labs mākslīgais intelekts tāpēc nav skaļākais, bet pacietīgākais. Tas gaida, līdz ir noderīgs, un citādi klusē.

Tam būtu jāsaprot, pirms tas rīkojas. Klienti ir dažādi, pacientes ir dažādas, viesi ir dažādi. Mākslīgais intelekts, kas visus apietas vienādi, tāds nav. Tas ir tikai automātika ar apgaismojumu. Saprast nozīmē prast lasīt dienas gaitu, nevedot profilu; aizvest pacientu pie pareizajām durvīm, viņu nepazīstot; atbildēt viesnīcas viesim viņa valodā, nesaglabājot viņa vārdu. Saprast nav tas pats, kas novērot.

Tam būtu jārikojas, nekļūstot uzmanīgam. Solis no saprašanas uz darišanu ir šo gadu īstais lēciens. Vairāki aģenti šodien fonā strādā kopā... viens zina terminus un pakas, viens sauli un laikapstākļus, viens virtuvi un krājumus... ar cilvēku tie runā vienā vienīgā, mierīgā balsī. Tas darbojas tikai tad, ja cilvēks nosaka mērķi un mākslīgais intelekts meklē ceļu uz to, ne otrādi. Tastatūra smagiem lēmumiem paliek analoga.

Tam būtu jābūt mājas rīkam, ne logam uz āru. Jūsu ikdienas jutīgie dati rodas pie jums, un tur tiem arī jāpaliek. Lokāli apstrādāti, bez likuma pār svešiem mākoņiem, bez reklāmas ekonomikas fonā. Tam ir tehniski vārdi («local-first», «edge», «secure element»); svarīgākais jēdziens ir klusāks: "uzticēšanās".

Un tam būtu jāpavada, ne jāaizstāj. Ekrāns veikalā, klīnikā, stacijā ir palīgs, ne aizstājējs sarunai, ārsta izmeklēšanai vai profesionālai, individuālai konsultācijai. Vērtīgākie izgudrojumi šajā rindā nekad nav bijuši tie, kas gribēja aizstāt cilvēku. Tie bija tie, kas viņam atkal deva telpu būtiskajam.

Mēs zinām, ka šī vēstule skan programmatiski. Tas ir ar nolūku. Mēs būvējam programmatūru, kas ļoti dažādās telpās runā ar cilvēkiem, un mēs vēlamies, lai jūs zinātu, pēc kā to mērīt - ne pēc tā, ko mūsu ekrāni spēj, bet pēc tā, ko tie atstāj jums.